

[Socialministeren]

Dette er de gældende regler om tilsynet.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er gennem et virksomt og ansvarsfuldt tilsynsarbejde, der er mulighed for, at kommunalbestyrelserne kan blive bekendt med forholdene i hjemmene og dermed tage skridt til eventuelt nødvendige forandringer, og at en godt tilrettelagt tilsynsvirksomhed meget ofte vil kunne medvirke til at bringe eventuelle vanskeligheder ud af verden, næsten inden der overhovedet er opstået problemer.

Dette var bl. a. baggrunden for, at jeg i et svar til folketingets socialudvalg den 25. oktober meddelte, at socialministeriet havde bedt socialstyrelsen foretage et rundspørge til kommunerne med henblik på at få oplyst, hvorledes tilsynsforpligtelsen nærmere administreres i kommunerne. Socialstyrelsens undersøgelse er endnu ikke afsluttet, men socialstyrelsen forventer at kunne have et resultat klar i slutningen af indeværende måned.

Under den debat, vi havde her i folketinget i december sidste år om bl. a. plejehjemsforhold, omtalte jeg denne undersøgelse, og jeg nævnte endvidere nogle hovedresultater af en foreløbig undersøgelse, socialstyrelsen havde ladet foretage. Efter den foreløbige undersøgelse er det generelt set indtrykket, at kommunerne varetager deres tilsynsforpligtelse i et rimeligt omfang, men at der dog kan synes at være behov for at påvirke kommunernes tilrettelæggelse af deres tilsynsforpligtelse med henblik på en effektivisering. Så snart resultatet af socialstyrelsens undersøgelse foreligger, er det derfor socialministeriets hensigt at udarbejde en vejledning til kommunerne.

Nu stilles der forslag om, at amtsrådet skal ind i billedet som tilsynsmyndighed. Dette er som bekendt ikke nogen ny tanke. I socialreformkommissionens 2. betænkning var det netop forudsat – dette fremgik også af det oprindelige forslag til bilstandslov – at amtsrådet skulle føre det almindelige tilsyn med plejehjemmene.

Under behandlingen af lovforslaget ændredes bestemmelsen – i øvrigt efter henstilling fra et dobbeltadministrationsudvalg – således at amtsrådet ikke havde en tilsynsforpligtelse, men kunne yde vejledning om driften af plejehjem. Under plejehjemsdebatten kort før jul udtalte jeg i denne forbindelse, at det, når vi har resultater af socialstyrelsens

undersøgelse, vil være rimeligt på ny at drøfte amtsrådets funktion på dette område.

Forslagsstillerne ønsker også at gøre beboerråd obligatoriske. Som allerede nævnt er beboerråd omtalt i bilstandslovens § 82, og i cirkulære af 29. marts 1976 om institutioner under kommunerne og visse særlige plejehjem, punkt 112, er det bl. a. fastsat, at der bør oprettes beboerråd ved plejehjem, og at formålet med beboerråd er dels at aktivere hjemmets beboere, dels at skabe et samarbejde mellem beboerne og hjemmets leder med henblik på at drøfte spørgsmål af interesse for det daglige liv på hjemmet.

Det er videre fastsat, at beboerrådene bør have adgang til at tage initiativ til drøftelser med lederen af vedkommende hjem og skal kunne henvende sig direkte til de kommunale myndigheder. Der er i øvrigt ikke fastsat bestemte regler om disse råds sammensætning og virke eller beføjelser, men det er fremhævet, at kommunalbestyrelsen må fastlægge rådets opgaver, og at det vil være rimeligt, at rådet beskæftiger sig med opgaver, der har betydning for beboernes daglige færden.

Jeg deler forslagsstillernes interesse for beboerrådene. I oktober bad jeg socialstyrelsen om at foretage et rundspørge til kommunerne med henblik på at få nærmere oplysninger om disse råd. I den undersøgelse, som socialstyrelsen har iværksat om kommunernes udøvelse af deres tilsynsforpligtelser, indgår derfor også oplysninger om kommunernes praksis med hensyn til at etablere beboerråd og om, hvordan de fungerer bl. a. i forbindelse med kommunernes tilsynsvirksomhed.

Den gældende formulering af bilstandslovens § 82 forudsætter, at tilsynsvirksomheden så vidt muligt tilrettelægges i samarbejde med beboerråd, og det er min opfattelse, at man kan opnå en styrkelse af tilsynsfunktionen, såfremt man i dette arbejde i højere grad inddrager dels repræsentanter for beboerne, dels repræsentanter for de pårørende.

Under forespørgselsdebatten i december omtalte jeg, at kommunalbestyrelsen i en større provinsby foreløbig på forsøgsbasis har nedsat institutionsnævn for hver enkelt institution. I nævnet deltager foruden repræsentanter for beboerne en repræsentant for kommunalbestyrelsen, plejehjemslederen, en personalerepræsentant, en pårørende samt en